

Polazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XXI

3/2023

Dedina roka 2019

október

Štvrťročník

Pod'akovanie za úrodu

Chlebík každodenný, veľký dar z neba.
Zrnkami spojený pre mňa i pre teba.

Odumrie zrníčko, vyrastie stebľa vlas,
hrej ho, hrej, slniečko, a zlatom plň mu klas.

Duj, vetrík, na pole, hraj sa s ním, ako chceš,
vdýchnuť zdravia zdroje len ty najlepšie vieš.

Chlebík každodenný, veľký dar neba.
Pri každom krájaní ctíme, Bože, Teba.

Dovoľ, Pane, svetú, čo beží preteky,
chrániť pokrm-chlieb náš- teraz i naveky.

Mária Gáboríková

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Keď píšem tento príhovor, je pár dní pred voľbami a v médiách, ako aj na sociálnych sieťach vidíme, kde sú schopní zájsť kandidáti do parlamentu. Ľudia, ktorí budú rozhodovať, kam bude Slovensko ďalej smerovať, a do veľkej miery budú rozhodovať aj o tom, ako sa budeme mať my a aj naše deti. Na základe ich vyjadrení a správania by sa mali podaktorí ešte vrátiť do základnej školy, aby sa im dostalo základného vzdelania, ako aj základov slušného správania. Keď čítate môj príhovor, je už rozhodnuté a ja dúfam, že výsledok volieb bude pozitívnou zmenou aj v živote našej obce, nakoľko v súčasnosti na základe opatrení bývalej vlády dostávame podstatne nižšie podielové dane, ako máme rozpočítvané, a tak sa menšie obce dostávajú do situácie, že ledva pokrývajú náklady na mesačné mzdy zamestnancov.

Robíme pre občanov

Počas letných mesiacov sa nám podarilo v rámci finančných možností opraviť poškodené úseky ciest v obci a pracujeme aj na kolaudácii ukončenej časti vodovodu v Múdre grunte. V tejto miestnej časti sú už uložené všetky siete, tak budúci rok by sa opravila cesta v plnom profile. V počítačovej učebni základnej školy máme vymenené všetky počítače zafinancované z eurofondov. Ukončili sme verejné obstarávanie na rekonštrukciu centra sociálnych služieb a projekt na zníženie energetickej náročnosti verejných budov sme podali na Ministerstvo životného prostredia, ktoré bolo vyhlásené výzvou. Projekt bol rozpočítvaný na 1 097 000 € a je vysúťažený na 833 000 €.

O lepší život sa usilujeme všetci

Keď dostanete do schránok nové číslo Polazníka, už budeme vedieť, ako sme volili a akým smerom sa bude Slovensko uberať v budúcich rokoch. Všetci dúfame v zlepšenie života na Slovensku. Je už na nás, aby sme si nielen volili našich zástupcov v parlamente, ale aj vyžadovali od nich splnenie predvolebných sľubov. Ale ako sa nám bude žiť, môžeme ovplyvniť aj tak obyčajne – byť ľudmi. Byť pozorní a pomôcť tým, ktorí to potrebujú, pozdraviť suseda a usmiať sa na neho, nerobiť vo vlastnom dvore to, čo prekáža všetkým susedom okolo (hlasná hudba dlho do noci, neustále štekajúci pes). Všetci vieme, čím by sme mohli malou troškou prispieť k lepšej atmosfére v medziľudských, susedských či rodinných vzťahoch. Tak na čo čakáme!?

Je to dosť veľký rozdiel a zostáva nám veriť, že víťaz dokáže za túto sumu rekonštrukciu realizovať. No a ešte dúfať, že náš projekt bude vyhodnotený na ministerstve skôr, ako sa zase zdvihnú ceny stavebných materiálov. Nelogické je, že aj keď nemáme schválený projekt, museli sme urobiť verejné obstarávanie a podpísať zmluvu s dodávateľom. Toto sú úskalnia, ktoré odoberajú chuť púšťať sa do takýchto projektov, nakoľko nás zákon o verejnom obstarávaní dostáva do rizika. Nevieme, koľko bude trvať vyhodnotenie projektu, ceny sa rýchlo menia a zhotoviteľ počas realizácie zistí, že ponúknutú cenu nezvládne, no na druhej strane je to jediná šanca, ako realizovať tak veľkú a potrebnú rekonštrukciu.

Poľovníci pod strechou

Pre poľovníkov sa nám podarilo nájsť vhodný priestor v kultúrnom dome, ktorý budú využívať pre svoje potreby. Tento sme doteraz využívali ako sklad kosačiek, krovinorezov a náradia počas zimy. Musím podotknúť, že spolupráca s našim poľovníckym združením sa stále zlepšuje. Keď potrebujeme pomoc, stačí im povedať. A sami uznáte, že ich viacej vidieť aj na obecných akciách a hlavne cítiť tú lákavú vôňu ich špecialít, ktorá nás prinúti pristaviť sa a ochutnať. Máme vyhlásené výberové konanie na projektanta na rekonštrukciu budovy hornej škôlky a s obecným zastupiteľstvom by sme chceli kompletne budovu zrekonštruovať, aby sa mohla využívať pre dobrovoľné zložky, premiestniť do nej knižnicu a vytvoriť priestor s kuchyňou, ktorý by si občania mohli prenajať na rodinnú oslavu s kapacitou okolo 40 osôb.

Vykurovanie v pozornosti

Vzhľadom na to, že v obci máme už tri veľké objekty vykurované peletkami, nás oslovila spoločnosť Biopel s ponukou na

Štefanovi Melišovi srdečne blahoželáme k 95. výročiu narodenia.

My sme Podžiaranček, veselá skupina,
a pozdravíc chceme Meliša Ščefána.
Veselo sa hráme, čo sce nám vravili,
radzi si spjeváme, čo sce nás učili.
Prajeme vám zdravje, ščascje, radosc k tomu,
nech vám Pámboch žehná v každém ďalšjem roku.

spoluprácu. Na základe dobrých skúseností s dostupnosťou a cenou peletiek uvažujeme s týmto druhom vykurovania aj v škole. Plynová kotolňa v základnej škole je už v stave, že potrebuje rekonštrukciu, tak zvažujeme aj variantu navýšenia výkonu kotolne v kultúrnom dome a prepojenie teplovodným rozvodom so školou, prípadne vybudovanie samostatnej kotolne v budove základnej školy. Biopel ponúkol aj možnosť spolufinancovania rekonštrukcie s určitou dobou viazanosti odberu paliva, prípadne samostatného tepla spotrebovaného na zá-

Pokračovanie na str. 2

Pokračovanie zo str. 1

klade meračov. Taktiež ponúkli aj zvýhodnenú cenu peletiek pre našich občanov. Všetky varianty spracujú a výsledné ponuky prehodnotíme s obecným zastupiteľstvom. V auguste sa nám podarilo odkúpiť za výhodnú cenu od štátu dve nehnuteľnosti, ktoré by sme chceli upraviť tak, aby sa dali použiť v prípade požiaru či inej pohromy ako dočasné ubytovanie pre poškodených.

Leta sme si užili

Počas leta bolo v obci veľa kultúrno-spoločenských podujatí, za ktoré chcem poďakovať organizátorom. Tou najväčšou bol Papradňanský bolceň, ktorého popularita prerástla hranice kraja, čo sa ukazuje aj v narastajú-

cej návštevnosti. Tento rok sme atakovali hranicu 5000 návštevníkov, ktorí zjedli všetko jedlo, ktoré sme mali pripravené, ešte pred ukončením podujatia. Nedostatok jedla bola jediná negatívna odozva na túto akciu, a tak sa budeme snažiť aj toto do budúcnosti odstrániť. Za tým jedným vydareným dňom je niekoľko týždňov príprav, ktoré skončia na úzkom okruhu ľudí, ktorým obzvlášť ďakujem. Ďakujem aj všetkým našim dobrovoľným zložkám, ktoré pomáhajú pri občerstvení, ako aj dobrovoľníkom a hasičom z Brvnišťa, ktorí pomohli pri parkovaní.

V závere vám prajem pevné zdravie, rodinnú pohodu a veľa dobrých ľudí okolo seba v každodennom živote.

Ing. Roman Španihel

Market Jurčik

Novootvorená predajňa v starom kultúrnom dome v Papradne vás všetkých pozýva na nákup rôzneho druhu tovaru. Nájdete tam spojovací, vodoinštalčný a elektroinštalčný materiál, ako aj rôzne druhy mált a lepidiel, ale aj špárovacie hmoty, tmely, silikóny, purpeny, sieťky, rohovníky, omietniky... Vchod je uličkou od hlavnej cesty popri predajni textilu pod kostolom. (zb)

Vynovené zberné miesto pri kostole

Pri Kostole sv. Ondreja sa upravilo zberné miesto na triedený zber. Nakoľko sa nachádza v blízkosti kostola a zároveň pietneho miesta, žiadame občanov, aby sa snažili dôkladne triediť odpad z cintorína (kovy, plasty, sklo, baterky a elektrozariadenia) a udržiavali ho v takom stave, aby bolo dôstojné a aby aj návštevníci týchto miest mohli povedať, že tu máme pekne a poriadok. (zb)

ceľ návštevnosti. Tento rok sme atakovali hranicu 5000 návštevníkov, ktorí zjedli všetko jedlo, ktoré sme mali pripravené, ešte pred ukončením podujatia. Nedostatok jedla bola jediná negatívna odozva na túto akciu, a tak sa budeme snažiť aj toto do budúcnosti odstrániť. Za tým jedným vydareným dňom je niekoľko týždňov príprav, ktoré skončia na úzkom okruhu ľudí, ktorým obzvlášť ďakujem. Ďakujem aj všetkým našim dobrovoľným zložkám, ktoré pomáhajú pri občerstvení, ako aj dobrovoľníkom a hasičom z Brvnišťa, ktorí pomohli pri parkovaní.

V závere vám prajem pevné zdravie, rodinnú pohodu a veľa dobrých ľudí okolo seba v každodennom živote.

Ing. Roman Španihel

Matričné okienko

Svadby

3. 6.

Tomáš Balušik
a Eva Virágová

24. 6.

Radoslav Zboran
a Mária Svítková

Tibor Furdzo
a Veronika Hausnerová

1. 7.

Filip Zboran
a Barbora Hucanová

5. 8.

Jakub Bačíkovský
a Hudeková Dominika

26. 8.

Jakub Eldes
a Drábiková Natália

Patrik Dubec
a Simona Klabníková

31. 8.

Miroslav Krčmárik
a Marika Mišíková

15. 9.

MUDr. Maroš Gajdoš
a MUDr. Denisa Balážiová

16. 9.

Erik Cupan
a Barbora Vajdová

Ing. Ján Laluch
a Martina Turičíková

Zomreli

Albína Grajcaríková (1937) 2.7.

Helena Balážiková (1927) 23.7.

Zuzana Hrebičíková (1985) 7.8.

Helena Knapová (1935) 14.8.

Františka Jánošíková (1940) 21.8.

Ľudmila Lališová (1930) 27.8.

Jaroslav Majšík (1962) 11.9.

Anton Hlúšek (1951) 15.9.

Martin Belušik (1997) 18.9.

* Víťame vás

Zoja Gablíková

Peter Arvensis

Ondrej Hodoško

Za krajšie Papradno

Cintorín mal vždy zvláštne postavenie v každej obci. Ako miesto posledného odpočinku je miestom poslednej rozlúčky, spomienok na svojich blízkych a miesto, kde si každý či chce, či nechce musí uvedomiť, že aj jeho život jedného dňa naplní svoj vyhradený čas a poberie sa do večnosti. Na tomto mieste sa automaticky predpokladá zvýšená citlivosť, bázeň, pokora a ticho. Zakázané je na ňom robiť hluk či vodiť psov. Stáva sa však pomerne často, že práve na tomto mieste vznikajú rôzne konflikty. Bohužiaľ, aj u nás. Najčastejšie vznikajú pri úprave hrobových miest – budovaní obrúb a osádzaní platní. Tie často zasahujú do druhých hrobov alebo chodníkov a zužujú už tak zle prechodné uličky. Skúsme sa zamyslieť, či už neprišiel čas, že namiesto tisícov eur vynaložených na nové platne a obruby a konfliktov medzi pozostalými a návštevníkmi by sa vybudoval iba pomník s malou výzdobou (ako na foto). A namiesto umelých vencov by sa využili prírodné materiály či vkusne vysadené trvalky. Keď stretávame našich občanov, ako pred Dušičkami vezú plnú káricku drahých umelých vencov na hroby a hneď potom plnú káricku minulo-ročných umelých vencov do kontajnera, je to na zamyslenie. Aká námaha, fyzická aj finančná! Ale je to nutné? Je to dôležité? Posledné roky sa pomaly ale isto aj u nás upúšťa od prehnanej umelej výzdoby hrobov, no stále sme iba na začiatku. (zb)

V našej obci

BOLO

8. júla

sa deväť partíí gulášmajstrov stretlo opäť v Dalase pri varení gulášu. Od obeda vyvárali rôzne kotlíkové špeciality. Viac na str. 9.

V júli
a v auguste

počas prázdnin sme mali možnosť pozrieť si v amfiteátri vo večernom kine český film Ostrov a milovníci hudby si vychutnali posedenia pri živšej hudbe v pohostinstve Dalas, ako aj M-bare Papradno. Deti sa vyšantili na kolotočoch, ktoré boli umiestnené na parkovisku pri ihrisku v Luhoch. Rapový koncert skupiny CONECO TOR sa uskutočnil 1. septembra v estrádnej sále KD.

28. júla

sa uskutočnil galakonzert Šláger paráda v Papradne. Fantastické vystúpenie sa konalo v estrádnej sále KD. Hviezdou programu bola Maja Veľšicová, ktorá spoločne s Martinom Jakubcom, Duom Rytmus Marián a Daniela pripravili skvelý program plný zlatých šlágrov, piesní z mladosti, ktoré doplnili hovoreným slovom. Publikum vytvorilo nádhernú atmosféru a účinkujúcich odmenili neutíchajúcim potleskom.

29. júla

sa uskutočnilo 5. stretnutie Křížlanov. Viac na str. 9.

31. augusta

v priestoroch amfiteátra sa uskutočnil rockový koncert – rozlúčka s letom.

3. septembra

sa v Papradne opäť uskutočnila traktorová šou **Papradňanský bolceň**. Viac na strane 11.

7. septembra

sa konala **Olympiáda seniorov** na ihrisku v Plevníku, na ktorej sa zúčastnili aj členovia ZO Jednota dôchodcov Slovenska obce Papradno. Viac str. 12.

30. septembra

sa konalo krajské kolo celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky folklórnych skupín NOSITELIA TRADÍCIÍ.

BUDE

11. – 13. októbra

sa uskutoční **burza oblečenia – Posuň to ďalej**, ktorú organizuje v budove bývalej MŠ Farská charita Papradno.

15. októbra

bude nedeľné popoludnie patriť našim skôr narodeným občanom. Na podujatí v kinosále KD od 15.00 h potešia našich seniorov kultúrnym programom žiaci ZŠ s MŠ v Papradne, DFSk Podžiaranček i FSk Podžiaran. V estrádnej sále bude v tomto čase **výstava ovocia a zeleniny**, kde sa naši záhradkári môžu pochváliť úrodou dopestovanou vo svojich záhradkách.

2. decembra

pozýva obecné zastupiteľstvo, starosta obce a Farský úrad Papradno všetkých našich občanov i návštevníkov z okolia na **Ondrejovské hody**. Dopoludnia bude pri amfiteátri dedinská zabíjačka spojená s predajom zabíjačkových špecialít a stánkový predaj. V populárnejších hodinách po slávnostnej svätej omši ste pozvaní do kinosály KD na kultúrny program spojený s losovaním tomboly. Prostredníctvom plagátov a miestneho rozhlasu bude program hodov upresnený.

6. decembra

oslovíme **príchod Mikuláša** do obce spojený s **rozsvietením vianočného stromčeka**.

9. decembra

Hanka Beníková vás pozýva na **Kolibu Papradno na Mikulášsku zabíjačku**. Hostom bude Mikuláš so svojou družinou.

16. decembra

V kinosále KD žiaci SZUŠ počka Papradno vás od 14.00 h potešia **Vianočným koncertom**, ktorý si pripravili pod vedením Mgr. Juraja Šipeka.

26. decembra

Farský úrad Papradno a FSK Podžiaran vás pozývajú do Kostola sv. Ondreja na **vianočný koncert Od Betléma ňedaľeko**.

31. decembra

sa o 23.00 h stretneme pri obecnom úrade a amfiteátri na **spoločnom ukončení starého roka a privítame rok nový**.

Rockeri ukázali, že majú srdce na správnom mieste

Benefičný rockový koncert na záver prázdnin v Papradne skončil nad očakávania. V prvom rade ďakujem za spoluprácu všetkým kapelám, ktoré prišli túto myšlienku podporiť bez nároku na honorár a bez zbytočných rečí povedali JASNÉ (ZOPÁR DŔVODOV, ROCKBAND, (ex)VINYLA)! Veľké ďakujem patrí Jaroslavovi Chovančíkovi, ktorý zabezpečil technické zázemie a bez ktorého by nebola možná. Ďakujem vedeniu obce Papradno za spoluprácu pri príprave. Vďaka patrí aj chalanom do stánku, ktorí sa starali o váš smäd. A veľké ĎAKUJEM patrí, samozrejme, všetkým vám, ktorí ste prišli a pomohli Simonke Gabrišovej, pre ktorú sme vyzbierali krásnych 687.75 €. Papradno, ďakujem za dobrých ľudí ochotných pomôcť!

(Martin Kordoš)

Martin Kordoš odovzdal rodičom Simonky finančnú podporu.

Rapová skupina CONECO TOR

Varenie gulášových špecialít v Dalase.

Oznam pre pozostalých

Upozorňujeme pozostalých, že v zmysle zákona o pohrebníctve č. 131/2010 Z. z. s ľudskými pozostatkami nesmie manipulovať nikto iný iba zamestnanec pohrebnej služby! To znamená, že ani správca cintorína. Žiadame preto občanov, aby rešpektovali túto zákonnú úpravu a napriek zaužívanej tradícii modlenia sa pri zosnulom, nevyžadovali vykladanie tela zosnulého z chladiaceho zariadenia od správcu pohrebiska. Nie je to neochota, ale dodržiavanie zákona. Ďakujeme za pochopenie. (zb)

Duchovné slovo

Milí čitatelia, drahí farníci!

Blíži sa čas, kedy budeme v celej našej farnosti prežívať ľudové misie, ktoré povedú kňazi – misionári zo Spoločnosti Božieho slova – Verbisti.

Čo sú to vlastne farské misie?

Ľudové misie možno označiť ako apoštolskú prácu kňazov, ktorí sú splnomocnení cirkevnou autoritou dočasne vykonávať pastoračiu v danej farnosti s cieľom dôkladnej náboženskej obnovy všetkých farníkov.

Poslaním misionárov Verbistov je ohlasovanie Evanjelia na celom svete. Ako misionári Spoločnosti Božieho Slova ho ohlasujú v zahraničí, ale i doma. Jednou z foriem ohlasovania sú aj Ľudové misie vo farnostiach. Ľudové misie sú duchovnými cvičeniami pre celú farnosť a slúžia na prehĺbenie viery tých, čo veria, aby sa tak oni stávali misionármi pre tých, ktorí neveria alebo svoju vieru nežijú naplno. Je to požehnaný čas pre farnosť, v ktorom sa milujúci Boh chce zastaviť v dome každého jedného a ponúka mu svoju milosť. Zároveň nám ukazuje našu cestu ku skutočnému cieľu života. Je to čas návratu k hodnotám Evanjelia – k tomu, čím sme sa stali pri našom krste a obohatili pri

prijímaní Eucharistie, sviatosti birmovania či manželstva, alebo kňazstva. Ľudové misie sú časom obrátenia.

V našej farnosti sa budú misie konať od 5. 11. do 12.11.2023. Je to čas, v ktorom sa každý člen farského spoločenstva môže posilniť vo viere, zapáliť sa za Evanjelium, napraviť vzťahy, ktoré sa narušili, a vzkriesiť Božou milosťou tie, ktoré umreli. To, čo je potrebné a podstatné, je zamilovať si Krista a Cirkev.

Tieto požehnané chvíle sú pozvaním zažiť nádherné stretnutie so živým Kristom, ktorý nás neprestáva hľadať a neustále volá: „Adam, kde si?“ „Zachej, dnes chcem zostať v tvojom dome.“ „Žena, odpúšťajú sa ti mnohé hriechy, choď a viac nehreš.“

Keď si myslíš, že nemáš dôvod zúčastniť sa svätých misií, lebo napríklad nemôžeš pristupovať k sviatosti zmierenia, aj tak neváhaj a príď. I pre teba je miesto v Cirkvi – i ty do nej patíš. Ak máš prekážky k pristupovaniu k sviatosti zmierenia, môžeš sa zúčastniť duchovného rozhovoru a popremýšľať nad tým, ako prehliť či napraviť svoj vzťah s Bohom.

Jeden príbeh hovorí o mužovi, ktorý zdedil starý, prachom

zapadnutý kríž. Bolo to dedičstvo po rodičoch. Opatroval ho s úctou a spomínal pri ňom na vieru svojich rodičov. Jedného dňa však zistil, že pod nánosom prachu je čisté zlato. Až vtedy si uvedomil, akú veľkú hodnotu doma má a vôbec to netušil. Ľudové misie sú duchovnou obnovou farnosti. Je to čas návratu k hodnotám Evanjelia, k tomu, čím sme sa stali pri našom krste, birmovke či pri prijímaní sviatosti manželstva, ale aj kňazstva. Ľudové misie sú časom obrátenia. Na niektoré dôležité veci sa časom zabúda a treba ich takpovediac „oprášiť“ a nanovo prijať svoje životné povolanie kresťana - otca, matky, manžela, manželky...

Misie vo farnosti, to je čas, keď môžeš urobiť niečo pre svoj vzťah k Bohu, pre svoju večnosť. V mene Kristovom prosíme každú rodinu, každého farníka: „Neodmietni toto pozvanie!“

Modlitba za farské misie

„Veľký Bože, Ty neustále oživuješ a obnovuješ svoj ľud a zahrňuješ ho darmi svojej milosti, daruj otvorené srdce všetkým ľuďom našej farnosti a našim obciam, aby sme počúvali Tvoj hlas. Na príhovor svätého apoštola Ondreja, daj nám ducha pokánia a obrátenia, aby sme dokázali zanechať starý a hriešny spôsob života a začali žiť nový život v Kristovi. Zošli dary Ducha Svätého na misionárov, ktorí naše farské misie budú viesť, aj na každého z nás, aby sme sa na ne dobre pripravili a využili ich na svoje osobné posvätenie. Preblahoslavená Panna Mária – Ochrankyňa Papradňanskej doliny, oroduj za nás, ktorí sa k Tebe utiekame. Amen.“

Všetkých ľudí dobrej vôle povzbudzujem prehliť svoj vzťah k Bohu a pozývam k aktívnej a úprimnej účasti na farských misiách.

Všetkým vám žehnám.

Martin Hruška, farár

Deti z eRka strávili týždeň v Pastoračnom centre sv. Vendelína v Zubáku

Koncom augusta sa spojili eRko animátori Farností Papradno a Divina, v ktorých sa deti počas školského roka pravidelne stretávajú na eRko stretnutiach, aby pripravili pre svojich členov pobytový tábor. Naše deti strávili týždeň v Pastoračnom centre sv. Vendelína v Zubáku, odkiaľ si odniesli veľa krásnych spomienok, duchovných zážitkov a nových priateľstiev. Miestny pán farár vdp. Vladimír Tomáš nás privítal a duchovne sprevádzal na každodenných sv. omšiach, za čo mu chceme veľmi pekne poďakovať. V sobotu 26.8. bola pre všetkých príjemným prekvapením a zároveň aj poctou sv. omša pre eRkárov celebriovaná vdp. Ivanom Kňazem, národným riaditeľom pápežských misijných diel, ktorý si pre deti pripravil nádhernú homíliu, milý darček a pobudol s nimi aj po sv. omši, za čo sa chceme tiež veľmi pekne poďakovať. A na záver veľká vďaka organizácii eRko, ktorá združuje spoločenstvá kresťanských detí na Slovensku za možnosť zorganizovať túto krásnu akciu.

Mgr. Veronika Krátka

Cez letné obdobie sa slávil sv. omše v prírode pri kaplnke na Štiavnickom, pri kríži na Vrchovej (na snímke 10.9.), pri kaplnke Veľké Brusné (15.9.) a pri soche Panny Márie na Holom Vršku (17.9. snímka hore).

VIVAT PODŽIARAN

Nudu nepoznáme

Keď som v poslednom Polazníku písala o tom, že tento rok je súťažný, neklamala som. Leto sa nieslo v znamení festivalov, omší v prírode a, pravdaže, dobrej nálady. Naše kroky viedli aj tam, kde sme ešte neboli. A o to bolo pre nás príjemnejšie prijatie, ktorého sa nám dostalo. Tak poďme pekne poporiadku. A už teraz sa bojím toho, aký dlhý bude tento článok...

Aj keď je jún už ďaleko (a všetci sme sa tešili na pekné leto... a ľaľa, už tu máme jeseň), nedá mi nezačať našim festivalom V srdci Javorníkovo. Už po desiatykrát sme sa stretli v tom našom legendárnom Papradne s kamarátmi, aby sme pri dobrej nálade pospomínali, čo všetko sme za tých 10 ročníkov stihli. Sme radi, že pozvanie každý rok prijal náš dobrý kamarát Jožko Pobočík a svojou hrou na rôzne tradičné nástroje a spevom spestril program. Tak ako prvýkrát, aj tento rok prišiel medzi nás Milan Zábíelný zo Stupného, ktorý nám aj s Tíborom Mahútom zo Žiliny predviedli tradičné terchovské piesne. Sme radi, že krásnymi piesňami prispeli aj SSK Dúbrava z Jasnice, FSK Limbora z Prečína a FSK Javorník z Lúk. Najviac nás teší to, keď povedali, že prišli do kamarátskeho Papradna. Tento rok naše pozvanie prijal aj zahraničný hosť, ženský pěvecký sbor Bzenecké drmolice s cimbalovou muzikou Floriánek, ktorý svojou dobrou náladou a vtipom spestril celý večer. A keď už cestovali tak ďaleko, rozhodli sa, že zostanú v Papradne aj spať. A tak sme spolu až do neskorej noci posedeli a všetky možné aj nemožné piesne pospievali a spoločne sme sa zase stretli na prvej omši u nás v kostole. Vďaka Považskému osvetovému stredisku vznikla pútavá výstava fotografií, ktorá určite niekde nájde svoje stále miesto, aby sme mohli stále spomínať. Všetci sa už tešíme na ten budúcoročný, ktorý sa bude niesť v znamení 50. výročia detského folklóru v Papradne.

Marikovské folklórne slávnosti sa tento rok niesli v znamení svadby. Tak sme sa aj my predstavili s najnovšou scénkou *Veselje*. Povieť vám, v tom teple to bol teda výkon. No čo narobíme, keď kedysi sa svadby od-

bavovali hlavne cez Fašiangu a všetci boli riadne teple obladení? Nezostávalo nám nič iné, len aby sme to nejako zvládli. Verím, že tak, ako sme sa bavili my, bavili sa aj všetci v hľadisku. Sme vďační za pozvanie aj na jubilejný 30. ročník. Vzácné bolo stretnúť tam mládencov zo Škrupinky a dievčatá Šolcové, ktoré vystupujú vo FS Technik. Samozrejme, nemohli chýbať ani deti z Podžiarančeka, ktoré svojou spontánnosťou a radosťou priniesli na pódium kus krásnych zvykov z nášho Papradna. V lete sme si vyskúšali viac ako hodinové vystúpenie v kúpeľoch v Nimnici. Povieť vám, je to niečo úplne iné, keď celý program je len o vás a treba ho vymyslieť tak, aby sme si aj trocha vydýchli, hlavne čo sa spievania týka. Ďakujeme za plné hľadisko a jeho veľmi priaznivú odozvu. Prijemne nás potešilo, že nás zahrnuli do ďalšieho svojho projektu, a ak všetko dobre dopadne, zaspievame tam opäť a dokonca aj do Čiech s nimi vystupujeme. Už teraz sa tešíme! Toto leto sme veru všelike zabúdli. Navštívili sme aj našich susedov na Píšťalkárskom Brvništi, už stála zostava uvarila vynikajúci segedínsky guláš v Dalase, v Považskej Teplej sme zaspievali na výstave zvierat a po piatich rokoch naše kroky viedli aj na stretnutie Křížľanov. Bolo nám veľkou cťou, že sme mohli zaspievať na takomto milom stretnutí a pospomínať na tých, od ktorých sme sa toľko krásnych piesní naučili. Naše krásne hory sme si užili aj na svätých omšiach, ktorých bolo v prírode veru neúrekom. Sme radi, že ten náš páňko vždy rád na tieto nádherné miesta „zabúdi“, a tak sa môžeme stretnúť nielen v kostole.

Tento rok sme si vymysleli také netradičné „Ozveny Brusňanskú dolinú“. Namiesto do hôr sme sa vybrali na Dolniaky, aby sme si na spoločnom výlete užili teplé aj studenšie vody Veľkého Medera. Keď už sme sa tento rok nevybrali k moru, aspoň takto sme spolu s rodinami prežili nezabudnuteľné spoločne prežité chvíle. A deti s nami bolo teda neúrekom, no všetko sme zvládli s dobrou náladou. Som veľmi rada a veľmi vďačná za každý spoločne strávený čas.

Gemerský folklórny festival v Rejdovej.

Jedným z najkrajších zážitkov bolo pre nás asi vystúpenie na jednom z najstarších festivalov na Slovensku – v Rejdovej. Povieť vám, najskôr som ani nevedela, kde to je. No mapa ukázala, že sa odvezieme až na ďaleký východ. Bola to naozaj výzva zvládnuť takú dlhú cestu. Naše poďakovanie patrí aj Majovi Hároníkovi z Brvnišťa a DHZ Stupné za požičanie deväťmiestnych áut a našim trom šoférom: Patrikovi Kaprálikovi, Jozefovi Cedzovi a Michalovi Mahútovi, že nás bezpečne odviezli takú veľkú diaľku. Naši *Šibačiar* opäť očarili celé publikum, dokonca už po ceste na pódium sa všetci zastavovali a fotili či natáčali si našich *mládzencov* v maskách. Vystupovali sme aj na menšom pódium, kam sa za krátku chvíľu, keď sme začali spievať, zbehlo veľa ľudí, aby si vypočuli tie naše *cahavé*. Je nám cťou, že sme dostali takéto vzácne pozvanie, a verím, že sa do týchto končín ešte niekedy vyberieme.

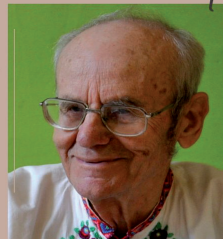
A čo nás ešte do Vianoc čaká? Opäť ďalšie súťaže, z ktorých najbližšia bude už 30. septembra. Verím, že si to spoločne zase užijeme a to naše *Veselje* poteší všetkých divákov. A necháme sa prekvapiť, či naše cesty povedú aj na celoštátnu súťaž do Vranova nad Topľou. Paťovi a Marekovi budeme držať palce na celoštátnej súťaži v Habovke. Nebudeme chýbať na Hodoch (ktovie, čo zase vymyslíme, no len aby sme to stihli...) či vianočnom koncerte Od Betléma ňďaleko. Ako to píšeme, už vidím, že sa určite nebudeme nudiť. Na záver by som ešte raz v mene nás všetkých zblahoželala k významnému životnému jubileu 95 rokov nositeľovi tradícií, básnikovi, zberateľovi povestí, archeológovi..., skratka úžasnému človekovi s neskutočnou pamäťou, Štefanovi Melišovi. Prajeme mu ešte veľa zdravia, Božieho požehnania a veľa energie do tvorby ďalších diel.

Lenka Jandušíková

JUBILANTI V MESIACI SEPTEMBER

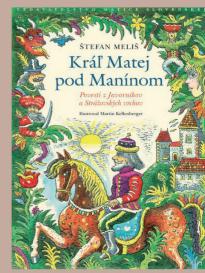
Štefan Meliš

NARODIL SA
9.9.1928
V PRAHE

ŽIJE A TVORÍ
V POVAŽSKEJ
BYSTRICI

ZBERATEĽ POVESTÍ, SPISOVATEĽ, REZBÁR,
AMATÉRSKY ARCHEOLÓG, NUMIZMATIK ...

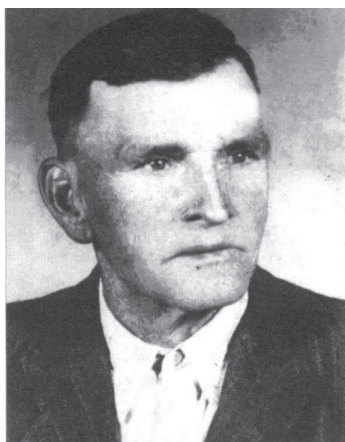

95. výročie narodenia

Najstaršie rody v Papradne

Zboran

Zboranovci sú jeden z najpočetnejších rodov v našej obci. Usadili sa v bývalom Múdro grunte na dolnom konci obce. Grunt založil Ján Múdry ešte v roku 1592, keď ho prevzal po richtárovi Šimkovi. Podľa starej povesti sa meno Zboran dostalo k nám takto: Chodievali kedysi dávno Papradňani orávať panské zeme až do Púchovskej doliny. Orali tam niekoľko dní a potom sa cez hory vracali domov. Raz, keď sa z takejto orby vracali, bola už tmavá noc. Dobré poznali cestu okolo dedinky Zbory, preto im to neprekážalo. Ako prechádzali s konskými povozmi a plúžnym náradím cez jednu horu, zostali im kone stáť a začali sa plašiť. Oráči si najskôr mysleli, že ich straší, ale keď započuli detský plač, zahnali strach a išli do hory za plačom. V haluzí našli malého chlapca, ktorého zobrali so sebou do Papradna. Postarali sa oňho a na druhý deň zašli do Zbory a do susedných dedín, ale chlapec nikomu nechýbal. Tak si ho obyvatelia Múdreho gruntu nechali a vychovali. Vyrástol z neho šikovný mládenec, a keďže nepoznal svoju matku ani otca, nevedel svoje pravé meno, ľudia z Múdreho gruntu to vyriešili po svojom. Našiel sa v Zbore, a tak ho nazvali Zboranom. On s takýmto menom súhlasil, prijal ho a založil nový rod – Zboran. Rod sa postupne tak rozrástol, že počtom prevýšil ostatné rody v Papradne. Preto je u nás ešte aj dnes mnoho Zboranovcov. Je to len povest'? Ktovie, možno aj pravdivá. Prvý raz sa meno

Ján Zboran SIVÁK

Zboran u nás spomína v roku 1770. Bol to Juraj Zboran a potom aj v roku 1780. V roku 1855 je Zboranovcov v Papradne už viac. V dome č. 63 býva Štefan Zboran, v dome č. 73 ten istý, v dome č. 77 Ján Zboran, v dome č. 78 Ondrej Zboran, v dome č. 82 Juraj Zboran Papišík, v dome č. 322 Ján Zboran Machún a v dome č. 430 Ján Zboran.

V roku 1874 v Múdro grunte žijú: Pavel Zboran, Adam Zboran, Juraj Zboran, Ján, Štefan a Jozef Zboran, Bara, Mária a Katarína Zboranky, Ján Machus – Zboran, Šimon Zboran, Katarína a Ondrej Zboran, Ján Zboran. V Diškoviech grunte sú: Jozef Hajný – Zboran, Juraj Zboran a Pavel Zboran. V Turkoviech grunte má pozemky Pavel Zboran. V Maruškoviech grunte sú Ján a Ondrej Zboran (Cágeľ?), v Babíncoviech hoštáku Ján a Juraj Zboran. Tak sa Zboranovci rod rozšíril. Majú rôzne prezývky: Zboran – Kabo, Zboran – Šuško, Zboran – Cágeľ, Zboran – Ledzík, Zboran – Jeleň, Zboran – Kozinár, Zboran – Rejko, Zboran – Malík, Zboran – Šandorík a iné. Zboranovci sú početní v Papradne ešte i dnes a rozšírili sa aj do okolitých dedín. Vlastnia dosť veľkú plochu hôr. Celá dolina Veľké Jastrabie patrí obyvateľom z Múdreho gruntu. A najviac tu majú práve Zboranovci, preto sa aj osada v doline volá Zboranovce, U Zborana (U Siváka). Zboranovci rod dal obci Papradno štyroch richtárov aj farára. (Podľa Š. Meliša)

Spomenieme najprv tie rody Zboranovcov, ktoré sa v Papradne nezachovali. Zboran Cágeľ – posledná rodina Cágeľovcov vlastnila dom pri kostole oproti Lucii. Dnes má tento dom nový vzhľad aj majiteľa. Najdlh-

šie v ňom žil slobodný Jozef, jeho brat Ivan sa oženil niekde na Moravu a sestry do Orlového. Zboran Mahún – pôvodne to bol Machús, ale podľa maďarskej výslovnosti sa zmenil na Mahúna. Posledný Mahún Štefan Zboran zomrel v roku 2009. Dožil sa 100 rokov, ale s manž. Cecíliou Balušikovou nezanechal potomkov. Zboran Sivák – z troch bratov zostal v Papradne len Jozef. Šimon padol v 1. svetovej vojne, Ján sa vysťahoval do Javorinky a Jozef s manž. boli bezdetní.

Podľa zoznamu trvale žijúcich obyvateľov Papradna žije v súčasnosti u nás ešte 55 osôb s priezviskom Zboran. Ak si to pozrieme podľa prezývok, najpočetnejší sú Kabovci. Jozef Zboran Kabo (jeho ženu Šamajovú prezývali Košiarka, lebo pochádzala z Košiarov) mal tieto deti: Otíliu, Emu, Ladislava, Milana, Karola, Jaroslava, Filoménu a Mira. Z nich v Papradne ostali: Otília, v. Búbelová, Ladislav, Karol a Miro. Ema, v. Jurčíková, žila v Žiline, Milan v Prahe, Jaroslav v Stupnom a Filoména (?). Po Ladislavovi žije v Papradne len slobodný syn Pavol. Po Mirovi zostala manž. Viera Filípková, slob. syn Miro a dcéra. Karol bol ženatý 2x. S prvou ženou Bibišovou mal dcéru Helenu a syna Milana, ktorý zomrel pomerne mladý. V Papradne zostali po ňom manž. Anna a jeden syn, ďalší dvaja žijú v Považskej Bystrici. Po čase sa do

Papradna vrátila aj dcéra Helena, v. Vatolíková. Okrem toho tu žije i Karolova druhá žena Anna Hlúšková.

Do rodiny Kabovcov patrili ešte Jozefov brat Lukáč a sestry Marína a Katarína, v. Harišová. Veľmi mladý Lukáč zahynul v Považských strojárňach. Zostali po ňom manž. Marta Lališová, synovia Ján a Pavol a dcéra Helena. Ján zomrel, ale Pavol býva v Papradne. Marína mala za slobodna syna Alojza (so Šuškom), preto dostala celá jej rodina prímenie Šuškovci. Jej synovia Štefan a Ján zomreli pomerne mladí. Po Štefanovi zostala dcéra Michaela a manž. Zdena Macháčová, znova v. Klabníková. Po Jánovi tu žije dcéra, manž. Viktória a dvaja synovia aj so svojimi rodinami. Syn Milan žije Dubnici a rozv. Rudo v Papradne. V Papradne býva aj Rudova manž. Dana Moravíková so synom Braňom a ďalší syn, tiež Rudo, s rodinou (manž. + 2 deti). Po Jurovi, ktorý sa tu nezdržiava, žije v Papradne manž. Anna so synom. Marína sa neskôr vydala za Vendela Klabníka Mišaja, s ktorým mala ešte jedného syna Klementa. Ten sa oženil do Hatného a vychoval viacpočetnú rodinu. Zboran Ledzík. S týmto prímením žijú v Papradne dve rodiny. Po Ladislavovi Zboranovi zostala manž. Marta Turíčiková a dvaja synovia aj so svojimi rodinami. Z bratov Juraj a Pavol Ledzíkovi zostal v Papradne len Juraj s manž. Helenou Šramčíkovou a rodinou. Pavol sa oženil do Brvništa a tam žije dodnes.

Pokračovanie na str. 7

Martin Zboran (Polomoviech).

Karol Zboran.

Zľava Jozef Zboran (Kabo),
František Brezničan (obchodník)

Pokračovanie zo str. 6

Po Izidorovi Zboranovi Jeleňovi nájdeme v Papradne manž. Filoménu Zdurienčíkovú, dcéru, v. Majšíková, a rodinu po synovi Dušanovi. Dušan zomrel pomerne mladý, zostala po ňom manž. Alžbeta, dcéra a syn Filip, ktorý sa len nedávno oženil.

Karol Zboran Malík pochádzal z Brvnišťa. Oženil sa s Máriou Vaštíkovou, s ktorou mali dcéru a syna Antona. Anton zomrel nedávno. Zostala po ňom manž. Milka Badačová a jediný syn s rodinou (manž. + 2 deti). Zboran Šandorík dostal prírmenie podľa svojho mena Alexander, ktoré po maďarsky znie Šandor. Tento Alexander žil v rokoch 1852 – 1928 a k jeho vnučkom patrili Alojz, Viliam a Pavlína, v. Hanačíková. Všetky tri Alojzove dcéry – Helena, v. Španiheľová, Vlasta, v. Šikulínová, a Jana, v. Majšíková, bývajú v Papradne. Jediný syn Jozef, ktorý býval tiež v Papradne, zanechal po sebe tri dcéry a manž. Ingrid. Zo synov po Viliamovi žije u nás len Milan s rodinou (manž. + 2 deti), druhý syn Ivan je v Považskej Bystrici.

Vojtek

V roku 1855 sa spomína Ján Vojtek a toto meno sa u nás zachovalo dodnes. Ich prezývka je Riloch. V Marikovej nájdeme priezvisko Riliak a možno práve tam majú naši Vojtekovci svoj koreň. (Podľa Š. Meliša)

Rod Vojtekovcov nebol asi nikdy veľmi rozšírený. Posledná rodina, Ondrej Vojtek a Mária Kurciníková, mali syna Alexandra a dcéru Emíliu. Alexander zomrel v roku 1999, jeho manž. Albína Hlúšková v roku 2014. Boli bezdetní a bezdetná je aj slobodná Emília. T. č. je už v domove, ale predtým chodievala často na svoj bačov, ktorý bol U Bartkov. Vždy, keď sme boli Podjavorní-

kom, sme ju stretali. Kto pozná Podjavorník, vie, že Bartkovce sú od autobusa nielen ďaleko, ale aj vysoko na kopci, a to dokázala zvládať do vysokého veku.

Vlčík

Jozef Vlčík je zapísaný v zozname poddaných u nás už v roku 1780. Neskôr v roku 1855 sa spomínajú dvaja: Pavel Vlčík a Martin Vlčík. V roku 1874 v Hajnoviech grunte býva Martin Vlčík. Meno pretrvalo u nás asi do roku 1960, potom sa vytratilo. V Malom Jastrabí je poloha Vlčíkov. Možno ju vlastnil tento rod. Tiež vo Veľkom Jastrabí je les zvaný Vlčkovská. (Podľa Š. Meliša)

Posledný Vlčík, ktorý ostal v Papradne, bol Vendel. Môžeme o ňom povedať, že bol akýmsi krstným otcom šibačiarov, ktorí každý Veľkonočný pondelok s Emilom bavili celé Papradno. Písalo sa o tom už viackrát, preto sa k tomu nebudeme vracieť. Po Vendelovej smrti sa tomuto zvyku nemal kto venovať, preto pomaly zanikol. Niektorí z Vlčíkovcov odišli do Ameriky, Vendelova sestra Mária sa vydala za Ondreja Balušika, slob. Vendel nemal potomkov, a tak sa Vlčíkovci z Papradna vytratili. Vlčíkovci boli dosť majetní. Okrem spomínaných hôr vlastnili aj les a pozemky v Markovci – U Vlčkov. Tie od nich kúpil Ondrej Balušik Iľoš a jeho syn, tiež Ondrej (Ambrózov otec), si tam postavil bačov. Odvtedy sa to zvykne volať U Iľoša.

Zábavčík

Už v roku 1780 je medzi sedliakmi zapísaný Martin Zábavčík i Adam Zábavčík. Ešte skôr, v roku 1770, sa spomína len Adam Zábavčík. V roku 1855 poznáme mená Zábavčík Jozef a Zábavčík Ján. V roku 1874 bývajú v Kováčoviech grunte Zábavčík Štefan a Zábavčík Pavel. Zábavčíkovcov nie je veľa, ale trvajú dodnes. (Podľa Š. Meliša) Z posledných Zábavčíkovcov, bratov Jozef a Vojtech (Béla), žije už len Jozef. Bol ženatý s Filoménu Pavlíkovou, s ktorou mali päť detí. Býva v Papradne s dcérou Ľubomírou, ostatné deti – Milan, Jozef, Miroslav a Anna žijú mimo. Vojtech a Kamila Grajcaríková mali štyri dcéry a syna Miloša. Dcéry Mária a Gabika sú vydaté v Papradne, Alena a Dana žijú v Považskej Bystrici. V RD zostal syn Miloš s rodinou (manž. + 2 deti).

Magdaléna a Ambro Balušik

Turisti na výletoch

V júni turisti z Papradna a Brvnišťa navštívili Krkonoše. Urobili okruh skalným mestom Teplické skály, vystúpili na Snežku, navštívili Špindleruv Mlýn, Labský vodopád, zámok Hrádok a Opočno. Nezabudnuteľný zážitok mali v auguste z pobytu pod Mont Blancom v Taliansku s vynikajúcim sprievodcom Ivanom Šibikom z Jasenice. Výhľady zo zasnežených vrcholov z výšky 3842 m nad morom či prechod tunelom pod Mont Blancom do francúzskeho Chamonix boli neopísateľné. Posledný výlet bol na Slovensku, a to plavba loďou Bratislava - Devín a späť spojená s prehliadkou hradu Devín a Bratislavy. Všetci si pochvaľovali pohodovú cestu vlakom. (hg)

Posledná jazda autobusom

18. augusta bolo na trase Papradno – Papradno Podjavorník veselo. Dôvodom bola posledná jazda autobusom Pavla Gáboríka pred odchodom do dôchodku. Za volantom strávil 43 rokov a prešiel bez nehody viac ako 1,5 miliónov kilometrov. Väčšinu z toho ste s ním mohli absolvovať trasu Považská Bystrica – Papradno. No a predtým, ako definitívne odovzdal kľúče od svojho autobusu, sa s ním prišli za spevu a zvuku heligónky rozlúčiť rodina, kamaráti, priatelia, známi a aj dve „pohľadné slečny“, z ktorých jedna bola víla Mirka, ktorá mu splnila jeho želanie, aby od ďalšieho dňa nemusel ísť do práce.

ČERIEPKY z Podjavorníka

Jedzeňje na celý dzeň v horách

V súčasnosti, keď sa chlap, ktorý pochádza z podjavorníckych hôr, vráti domov na pracovný víkend sám bez ženy opatrovať a zveľaďovať dedovizeň, spôsob celodenného stravovania je jednoduchý: Inovecká saláma nadržaná na hrubo, chleba, káva a pivo. Na raňajky, na obed aj na večeru, niekedy aj počas niekoľkých dní.

Za starých čias, keď pre robotu na roli alebo v hore nebolo času variť a keď saláma, káva a pivo boli prakticky neznáme a nedostupné, bývalo jedlo na celý deň zložené z ingrediencií, ktoré boli v tých dobách k dispozícii. Rámcový spôsob prípravy a servírovania jedného z jedál, ktoré sa kedysi na podjavorníckych lazoch nezriedka konzumovalo počas celého dňa a pritom bolo relatívne pestré, nejednotvárne a výdatné, popíšem v nasledujúcich riadkoch. Podľa objemu potrebného uvariť sa dá množstvo ingrediencií upravovať. Napríklad začnime tak, že do 1,5 litra osolenej vody sa vloží cca 10 – 15 zemiakov, ktoré sa nechajú poriadne rozvariť tak, aby sa rozpadali. Potom treba zemiaky *švrđliakom* poriadne *ušľuchcic* a *dobro roztrepac*, aby v uvarenej hmote nezostali žiadne hrudky. Počas varu roztrepanej zemiakovkej hmoty treba opatrne postupne dosýpať obyčajnú hladkú múku do primeraného zahustenia hmoty. Všetko dokopy poriadne rozmiesiť a vymiešať *švrđliakom* alebo vareškou, aby hmota zostala hladká, jemná a vláčna v primerane akurátnej konzistencii. Zaujímavé bolo, že takto pripravená kašovitá hmota po vychladnutí nestvrđla ako napríklad zemiaková kaša, ktorú poznáme v súčasnosti. Niekedy sa len na povrchu vytvorila šupka, pod ktorou bola hmota stále vláčna aj po vychladnutí, preto sa dala dobre servírovať a konzumovať aj studená. K tejto základnej súčasti jedla sa potom pridávali prílohy podľa termínu servírovania a podľa chuti stravníkov.

Na raňajky: Ze *sladkým mliekom* - do misky alebo na tanierik nabrat' podľa potreby porciu zemiakovo múčnej kaše. Lyžicou rozťahnuť k okrajom servírovacieho riadu tak, aby v strede vznikla jamka. Do jamky naliat

mierne zohriate sladké mlieko a v mlieku nechať rozpustiť kocku masla.

Na obed: S *kapustú a oškvar-kyma* - na masti udusiť kapustu. Napražiť *oškvarkvo*. Podľa chuti a možností oškvarky môžu byť zo solenej slaniny, tzv. slaninové oškvarky, alebo zo zaúdenej, či nezaúdenej mäsom prerastenej slaniny, tzv. mäsové oškvarky. Každé majú inú chuť. Zemiakovo múčna hmota sa naložila klasicky na polovicu taniera a na druhú polovicu kapusta s oškvar-kyma. Oškvarky sa podľa želania a podľa chuti alebo vysypali na povrch kapusty. Vtedy zostali chrumkavé. Alebo sa rozmiešali s kapustou a zmákli. Zostali potom také *blazgavé*. Ale niektorí to ľúbili práve takto s *blazgavými oškvarkyma*. Ak gazdiná mala viac času alebo išlo o slávnostnejší obed, z kaše, kapusty a oškvarkov pripravila svojim spôsobom špecialitku. Na spodok misky sa rozťahol chup kapusty. Na to sa po okrajoch lyžicou poukladali kôpky kaše, ktorá sa rozťahla po celej ploche misky. Na to sa celá plocha husto vysypala *oškvarkyma*. Potom zas vrstva kapusty, kaše a oškvarkov. Takto sa poukladalo viac vrstiev podľa toho, aký mal kto apetít, alebo podľa toho, koľko bolo *jedákv*.

Na večeru: S *kýškú* – podobne ako na ráno sa v servírovacom riade urobila do hmoty jamka a do jamky sa nalialo roztrepanej kýšky alebo múčeného mlieka. V prípade potreby kvalitnejšej a výživnejšej večere, keď sa celý deň ťažko robilo, sa dala pripraviť výdatnejšia verzia. Zas sa napražilo dobrých polomäsových *oškvarkvo* z prerastenej gefatovej slaniny. Do kastrólíka s napraženými *oškvarkyma* sa dolialo roztrepanej kýšky a vzniknutá hmota sa naliala alebo do jamky v miske, alebo sa poliala celá hmota naservírovanej kaše podľa toho, ako komu pasovalo a ako komu chutilo.

Keď sa robilo dlho do večera a kosci či drevorubači by hladní nezaspali, podávala sa ešte neskorá večera. Kaša sa rozložila už tradične s jamkou v strede. Pripravila sa hustá „polievka“ zo sliviek. Predtým sa vybrali kôstky, polievka sa prisládila cukrom, aby bola primerane sladká.

Najvhodnejšie a najpoužívanejšie boli slivky duránky, ktoré vtedy rástli v hojnom počte všade okolo rólí. Ale použiteľné boli aj dobre dozreté bystričky. Sladká slivková polievka sa klasicky naliala do jamky. Únava z celého dňa *od cmy do cmy* a sladká, ľahká neskorá večera zapríčinili, že človek sa ráno zobudil na tej istej strane, na ktorú sa večer uložil.

Pamätníci už vydedukovali z kontextu, ako sa volala v texte spomínaná zemiakovo múčna kaša. Pre tých, čo zabudli alebo sa s takýmto názvom ešte nestretli, prezradím túto hádanku. Volala sa *spoľnica*.

EPILÓG

Možno sa znovu niekedy stane taký zázrak, ako sa stal začiatkom deväťdesiatych rokov a trval takmer 30 rokov, že Podjavorníkom zas budeme mať takú úžasnú a útulnú Rešta-viareň, do ktorej sme tak radi chodili nielen kvôli šarmantnej, milej a úctivej pani vedúcej a kvôli ochotnému a úslužnému pánovi vedúcemu, ktorý vedel byť znovu a znovu neuveriteľne inovatívny a kreatívny, aby zas vymyslel niečo nové, či kvôli vždy usmiatej mladej obsluhu, ktorá tam okrem nápojov zadarmo servírovala aj milé slovo prisládené úsmevom. Do ktorej sme radi chodili aj kvôli tomu, aby sme si zas mohli symbolicky „cviknúť“, na starých komunistických cvikačkách a „zapísať sa“ pri príchode a pri odchode neopakovateľnou kávičkou pripravenou v obyčajnom kávo-vare z obyčajnej kávy a ne-

opakovateľným pohárom pívka z obyčajného pivovaru a obyčajného čajovacieho aparátu, ktoré chutili neopakovateľne preto, lebo boli dosladené a dosýtené veľkým kusom lásky. Zapísať sa a prejaviť vďaku za ten zázrak. Prejaviť spolupatričnosť a podporu za tú dlhoročnú obeť, ktorá bola zároveň ich nie vždy jednoduchým a ľahkým živobytím. Prejaviť spolupatričnosť aj k tej nádhernej komunite staro a novousadlíkov, ktorá tam hlavne ich zásluhou po mnoho rokov pretrvávala. Využiť príležitosť stretnúť sa tam s tými, s ktorými už pomaly nebola iná možnosť stretnúť sa. Zažiť tam neopakovateľné rodinné oslavy a akcie, ktoré sa už nikdy nezopakujú. Možno ešte niekedy budeme mať takúto Kavia-štáciu, kam sme nechodili ako do bežného anonymného podniku, ale ako na radostnú návštevu k milej rodine *na posedzenú*. Kam sme chodili len tak si odbehnúť od rozrobenej roboty v špinavých a roztrhaných montérkach bez hanby pred novousadlíkmi, lebo my sme tu doma, na kávičku, pívko a na kus reči, ktorý tam ponúkali grátis. Ak ju zas budeme mať, určite to už nebude taká srdcovka, ako bola tá, o ktorej teraz píšem. Verím však, že tam opäť budú podávať úžasnú špecialitu, okrem iného aj z tradičnej podjavorníckej kuchyne: *spoľnica* ze sladkým, *spoľnica* s oškvarkovú kapustú, *pražienky*, *spoľnica* s kýškú, *spoľnica* s bujarú mascú a *spoľnica* ze slivkovnicú.

J.Trulík

Stará škola Podjavorníkom

Dala ju postaviť uhor-ská vláda v r. 1913, ale vyučovať sa začalo až v roku 1922. Budova školy bola asanovaná v roku 1981.

Pamiatku školy pripomína nová informačná tabuľa s fotografiami, ktorú vyhotovil Daniel Jurčík a je umiestnená na strome - svrčine pri hoteli Podjavorník.

5. stretnutie Krížľanov

Krížľ, milá Krížľ,..... Touto krížľanskou hymnou a vztýčením krížľanskej zástavy 29. júla 2023 o 15,00 hodine opäť začalo, v poradí už piate, stretnutie rodákov z Krížľe, prisťahovaných Krížľanov, ale aj všetkých priateľov a kamarátov, milovníkov neformálneho stretávania sa a dobrej zábavy v lone panenskej prírody medzi dobrými ľuďmi. Stretnutie sa opäť konalo na rovinke pod košatým bukom narvchu Brehvo. A presne to mali na mysli protagonisti Milan Grupač, Anton Macháč a František Michvocík, keď pred dvadsiatimi rokmi usporiadali 1. stretnutie. Najmarkantnejší rozdiel medzi prvým a týmto piatym stretnutím bol najmä v skladbe účastníkov. V čase konania prvého stretnutia žili ešte tri generácie Krížľanov (Krížľanov, ktorí sa na Krížľi narodili alebo značnú časť života na Krížľi trvale žili), pričom najstaršej generácie bolo niekoľko jednotlivcov, mladšej generácie niekoľko desiatok a viac ako desať príslušníkov najmladšej ge-

nerácie. Takmer nebola kategória nových Krížľanov (Krížľanov, ktorí si buď kúpili nejakú nehnuteľnosť, alebo si niečo postavili). V čase konania piateho stretnutia už vymrela generácia najstarších, z mladších ich zostalo len 21 (štyria muži a 17 žien), pričom najstaršie dve ženy mali každá 90 rokov a najmladší 67 rokov. Z nich sa stretnutia zú-

Detská ambulancia v Papradne

Od 1.9.2023 dochádza k zmene organizácie Detskej ambulancie v Papradne. Tento krok bol vyvolaný viacerými faktormi, ktoré nás donútili k tejto zmene. Jedným z faktorov je, že počet detí evidovaných v ambulancii nepokryje náklady na prevádzku, ďalším personálne ťažkosti. MUDr. Truchlý je plnohodnotne vyťažovaný v rámci svojich špecializácií, kedy robí zástupcu primára Detského oddelenia NsP Považská Bystrica a zároveň pracuje na svojej kardiologickej ambulancii pre deti. Ďalším faktorom, ktorý vstúpil do rozhodovacieho procesu, je príprava zákona, kde podmienkou fungovania samostatnej ambulancie je poskytovanie zdravotnej starostlivosti plných 5 dní v týždni s minimom 35 ambulancných hodín.

Na základe týchto faktov vedenie nemocnice aktívne hľadalo riešenie, ako zachovať aspoň niektoré činnosti priamo na ambulancii v Papradne. V ústrety nám vyšla MUDr. Tatiana Reváková, MPH, ktorá má zriadenú ambulanciu pre deti a dorast v priestoroch detskej polikliniky. Všetky deti bude ošetrovať vo svojej ambulancii a 2x v týždni bude navštevovať priamo ambulanciu v Papradne, kde bude vykonávať všetku plánovanú preventívnu činnosť. Pani doktorka je vysoko erudovaná lekárka, ktorá okrem bežnej starostlivosti poskytuje množstvo nadštandardných služieb pre detských pacientov a ich rodičov. Verím, že uvedené riešenie bude to najlepšie k zachovaniu poskytovania zdravotnej starostlivosti detičkám z Papradnianskej doliny.

(zb)

časťnili dvaja muži a osem žien. Z najmladšej generácie žije sedem mužov a šesť žien, pričom najstarší z nich prekročili vek sedemdesiat rokov. Z tejto generácie sa stretnutia zúčastnili štyria muži a tri ženy. A značne sa rozrástla skupina nových Krížľanov. Celkovo sa stretnutia zúčastnilo okolo 150 ľudí. Účastníci si mohli odnieť na pamiatku pamätné listy, magnetky, odznaky a brožúru o osade Krížľ.

Program bol vyskladaný najmä zo spomienok na predchádzajúce stretnutia a zo spomienok na život na Krížľi. Spomínali sme aj na tých, ktorí boli ešte medzi nami na 4. stretnutí pred piatimi rokmi, ale tohto posledného sa, žiaľ, už nedožili. Vyslovili sme tiež poďakovanie tým, ktorí sa zaslúžili o skvalitnenie prístupu do osady opravou cesty, a tým, ktorí podľa svojich možností na opravu cesty už niekoľkokrát pomohli aj finančne. Hovorené slovo bolo pretkávané pásmom

krásnych (aj krížľanských) ľudových piesní v podaní SSK Dúbrava z Jasenice, FSK Podžiaran z Papradna, Marikoviek z Marikovej, Veselej chasy pod vedením Antona Macháča a harmonikárov z Papradna. Po skončení oficiálneho programu sa ešte dlho do noci ozýval v Santusovských horách súzvuk krásnych hlasov účastníkov stretnutia. Založená tradícia chodenia po chalupách s heligónkou a ozembuchom na druhý deň bola opäť dodržaná. Veľmi dobre zabezpečil stretnutie občerstvením Milan Hromadík so svojou partiou. Dá sa povedať, že aj napriek mnohým úskaliam v príprave a v organizácii, v nepriazni počasia.... stretnutie dopadlo veľmi dobre, a sme presvedčení, že s ohľadom na hĺbku myšlienky stretávania sa, na odhodlanie a nadšenie ľudí sa o päť rokov uskutoční aj v poradí už šieste stretnutie Krížľanov!

JUDr. František Michvocík

Kotlíkové špeciality v Dalase

5. ročník súťaže vo varení kotlíkových špecialít v pohostinstve Dalas v Papradne 8. júla 2023 sa niesol v príjemnej atmosfére, dobrej nálade, zábave a hlavne v šíriacej sa vôni gulášov, kapustnice či držkovej polievky. Zúčastnilo sa ho 9 družstiev, ktoré navarili 11 druhov jedál. Víťazom sa stala FSK Bukovina z Brvnišťa, 2. miesto získala MŠ Papradno a 3. miesto TJ Žiar Papradno. Nešlo ani tak o víťaza, ako o zámer finančne podporiť deti materskej školy, ktoré si s učiteľkami zatancovali, zahrali rôzne hry a mohli si dať vyzdobiť tvár.

Súťažiaci odovzdali deťom do MŠ 2417 eur, za ktoré zakúpime rôzne divadelné predstavenia, učebné a športové potreby, hračky. Srdečne ďakujeme zamestnancom pohostinstva Dalas, súťažiacim, ľudovej hudbe Tomanovci a všetkým, čo priniesli tomboly alebo si zakúpili tombolové lístky.

Kolektív MŠ

Hodnotiaca správa ZŠ s MŠ Papradno za šk. rok 2022/2023

V pondelok 4. septembra sa otvorili aj brány našej školy, ktorá tak spolu s blížiacou sa jesenou privítala všetkých svojich žiakov a žiačky.

Prázdninový režim vystriedali povinnosti - ranné vstávanie, zhromažďovanie školských pomôcok či postupné zvykanie si na učenie, ale aj radosti v podobe stretnutí s kamarátmi, nových zážitkov a výziev v tomto školskom roku.

Zmena sa dotkla nielen režimu, ale i personálneho obsadenia školy. Nielen na pozícii riaditeľky školy, ale aj v učiteľskom kolektíve. Do učiteľských kruhov som pribudla aj ja, nová riaditeľka školy Daniela Hamarová. Týmto chcem poďakovať za prejavenú dôveru, ktorú si veľmi vážim. Budem sa snažiť pokračovať čo najlepšie v dobre začatom diele riaditeľky Heleny Janasovej a usilovne pracovať spoločne s tímom ZŠ s MŠ Papradno na tom, aby sme školu posúvali i naďalej vpred. Novými posilami sa stali aj učiteľka Anita Žiklová, ktorá v tomto školskom roku vyučuje matematiku na 2. stupni ZŠ, a učiteľka Zuzana Biela, ktorá je triednou učiteľkou našich druhákov. Na druhej strane, s kým sa už stretávať v rámci kolektívu ZŠ s MŠ Papradno nebudeme, sú zamestnanci, s ktorými sme sa na konci školského roka 2022/2023 rozlúčili. Veľké poďakovanie patrí predovšetkým riaditeľke Helene Janasovej za dlhoročnú prácu v ZŠ s MŠ Papradno, za jej vysoko odborný a ľudský prístup, za úspechy a napredovanie školy pod jej vedením. Vďační sme tiež pani učiteľkám Alžbete Bazsóvej, Anne Turičíkovej, Kataríne Murcovej, Kristíne Matejíčkovej, Nine Heljenkovej a Helene Gardoňovej, ktorá dlhé roky až do dôchodku pôsobila ako riaditeľka MŠ.

Touto cestou sa im chceme úprimne poďakovať za dlhoročné „učiteľovanie“ v našej škole, obetavosť a naozaj hodnotnú, kvalitnú prácu. Želáme všetkým odchádzajúcim veľa zdravia, šťastia a úspechov v ďalšom profesionálnom i osobnom živote.

Počas nového školského roka sa bude 183 našich žiakov učiť v 9 triedach základnej školy. Tých najmladších, prváčikov, je 24 a

tých najstarších, deviatakov, je 17. Po vyučovaní sa žiakom 1. stupňa v rámci popoludňajších aktivít budú venovať dve pani vychovávateľky v 2 oddeleniach školského klubu detí.

A čo predchádzajúci školský rok? Dovoľte mi spomenúť, čo všetko sa podarilo zorganizovať a zrealizovať v rámci ZŠ s MŠ ešte pod vedením pani riaditeľky Heleny Janasovej. V základnej škole v školskom roku 2022/2023 usilovne pracovalo 23 pedagogických a 11 nepedagogických zamestnancov. Najväčším pozitívom uplynulého školského roka bol po dlhom období covidu fakt, že vyučovanie už mohlo byť prezenčné. Mobilné telefóny, tablety a počítače tak žiaci i učitelia konečne vymenili za skutočných ľudí. Bola to zmena zvyknúť si opäť na klasický režim vyučovania v priestoroch školy. „Obyvatelia“ ZŠ s MŠ však boli radi, že sa nevidia už len cez kamery, ale naživo. Jednou zo základných priorít v minulom školskom roku bola spolupráca s rodičmi žiakov školy – či už formou sponzorstva, venovania 2 % dane, alebo remeselných prác, ktorými naši šikovní rodičia prispeli k zveľadeniu školy. Za túto pomoc sme veľmi vďační a úprimne si ju vážime. Aj v rámci rodičovských združení - plenárneho i triednych - sa už mohli stretnúť rodičia a učitelia naživo, výsledkom čoho bola intenzívnejšia spolupráca. Veľkú radosť mali aj všetci vášniví tanečníci, ktorí sa zúčastnili 42. ročníka Plesu ZRŠ. Po dvojiročnej pauze to bolo krásnym povianočným darčekom. Úprimná vďaka patrí všetkým sponzorom a tiež všetkým, ktorí škole akýmkoľvek spôsobom pomohli, aby bol výsledkom úžasný večer v spoločnosti príjemných ľudí. Naši žiaci sa kultúrnym programom zapojili po nütenej odmlke aj do aktivít organizovaných obcou Papradno - stretnutie so starkými, príprava výstavy Jeseň, pani bohatá, následne Deň matiek, Ondrejovské hody, ale aj folklórny festival „V srdci Javorníkvo“.

Učitelia pracovali so žiakmi školy aj na organizácii viacerých školských aktivít – detský karneval, vianočný a koncoročný koncert (SZUŠ Stella), pasovačka prvá-

kov, Deň detí, Školská akadémia, anglický týždeň či projekty Moduly. Žiaci si mohli konečne upevňovať zdravie a športovať v rámci plaveckého a lyžiarskeho výcviku, návštevy dopravného ihriska a sily si zmerali aj v športových aktivitách v pilotnom ročníku Školskej športovej olympiády, ktorá mala veľký úspech. Pre žiakov vyučujúci zabezpečili aj viaceré prednášky, besedy a diskusie zamerané na prevenciu – zubného kazu, ale aj kriminality. Oslávencom z radov školy bola Detská folklórna skupina Podžiaranček, ktorá oslávila 10. výročie pod vedením pani učiteľky Denisy Macošincovej a pani Boženy Bašovej, ktorým za ich prácu ďakujeme. Patrí im veľká vďaka a uznanie za to, že našu školu aj obec reprezentujú na naozaj vysokej úrovni. Brány školy sa v minulom školskom roku otvorili aj pre verejnosť, ktorá mohla prísť obdivovať prezentáciu dobových a súčasných fotografií farského kostola. Vedenie žiakov k záujmu o planétu Zem a ľudí realizovali žiaci s učiteľmi v rámci Dňa Zeme a Dňa narcisov. Aj v školskom roku 2022/2023 bolo skvelým výsledkom spolupráce pani učiteľiek Denisy Macošincovej a Margity Bulíkovej krásne dielo – kalendár na rok 2023 s motívom farského kostola. Nechýbali, samozrejme, ani dlhoočakávané výlety a exkurzie do rôznych kútov Slovenska.

Žiakom sa venovali aj vedúci záujmových útvarov v rámci popoludňajších aktivít. Ponuka krúžkov bola v školskom roku 2022/2023 pestrá – pohybové hry, pišťalky, počítačový krúžok, divadelný krúžok, Podžiaranček – mladší a starší žiaci, spoločenské hry, regionálno-turistický krúžok, stolný tenis a spevácky krúžok. Keďže už bolo obnovené prezenčné vyučovanie, mohli sa naši žiaci zapájať aj do aktivít v rámci vyučovania základných umeleckých škôl - ZUŠ Imra Weinera Kráľa – výtvarný odbor pod vedením pána učiteľa Jozefa Pobočika, a SZUŠ Stella – tanečný odbor pod vedením učiteľky Moniky Pavlíkovej, sólový spev pod vedením pani učiteľky Martiny Benkovej a hra na hudobný nástroj pod vedením učiteľa Juraja Šipeka.

Spolupráca žiakov a učiteľov vyústila aj do zapájania sa do projektov – Recyklohry, Záložka spája školy, Zelený chodník, Kalendár ZŠ Papradno a Školské mlieko, Moduly.

Naši žiaci sa v minulom školskom roku zapojili do viacerých súťaží – iBobor – Drobec, iBobor – Bobřík, Matematický klokan, Všetkovedko, Jazykový mini Wocabee šampionát, Florbal, Vybíjaná, Basketbal, Meksík. Mnohí zo súťažiacich sa umiestnili na krásnych popredných miestach:

- Michaela Michelová (1. trieda) - Dobšinského rozprávkovo – umiestnenie v okresnom kole (učiteľka Heljenková),
- Ema Badačová (4. trieda) – ocenenie v národnom kole - Hovorme o jedle,
- Eva Zboranová (6. trieda) – postup do celoslovenského kola - Vesmír očami detí (vychovávateľka Hrabošová, učiteľka Červencová a učiteľka Tomanová),
- 4. trieda – 2. miesto v celoslovenskom kole - Medzinárodný Mini Wocabee šampionát (učiteľka Matejíčková),
- 4. trieda – 3. miesto v krajskom kole – Medzinárodný Wocabee šampionát (pani učiteľka Matejíčková),
- 7. trieda – 1. miesto v krajskom kole – Svetový deň vody (učiteľka Kallová).

Zlätým kľinom minulého školského roka boli dve skvelé ocenenia pre DFSK Podžiaranček. Zapojili sa do podujatí Celoslovenská postupová súťaž a prehliadka detských folklórnych súborov Eniki Beniki – tu postúpili do celoštátneho kola a v rámci Celoslovenskej súťaže detských folklórnych skupín získali Zlaté pásmo v národnom kole (učiteľka Macošincová, Bašová). Srdečne blahoželáme a ďakujeme vedúcim súboru, ako i deťom za ich usilovnosť, za ktorú získali uznanie a ocenenie, ktoré im zaslužené patrí.

Ocenenie žiak roka 1. stupňa získala Hanka Balušíková zo 4. triedy za vzorné správanie, výborný prospech a reprezentáciu školy na 1. stupni ZŠ a cenu starostu obce Papradno si za vzorné správanie, výborný prospech a za reprezentáciu obce získala

Nová odborná učebňa

Pokračovanie zo str. 10

v celoslovenských súťažiach počas rokov 2013 – 2022 so čtou od pána starostu Ing. Romana Španihela prevzala Dorotka Chodúrová, žiačka 9. triedy.

V uplynulom školskom roku prebehlo externé meranie Testovanie 9 prezenčnou formou. Naši deviataci ho zvládli so čtou a na výbornej úrovni – v slovenskom jazyku a literatúre dosiahli 62 % (celoslovenský priemer 57,3 %) a v matematike získali 58,7 % (celoslovenský priemer 53,4 %). Touto cestou ďakujeme učiteľkám Ivane Cigánikovej (slovenský jazyk a literatúra) a Alžbete Bazsóovej (matematika) za ich prípravu.

V školskom roku 2022/2023 ZŠ s MŠ Papradno navštevovalo 184 žiakov, ktorí sa vzdelávali v 10-tich triedach. Tých najmenších, prváčikov, navštevovalo našu školu 23. S láskou sa im venovali ich učiteľky Eva Gastnerová, Nina Heljenková a Jana Cepáková. Učiteľka Ivana Cigániková úspešne doviedla do cieľa 19 žiakov deviatej triedy. Želáme im veľa šťastia v ďalšom štúdiu i v živote a veríme, že sa im na stredných školách bude páčiť. Vychovávateľky sa venovali našim žiakom v dvoch oddeleniach školského klubu detí. V našej škole pôsobili aj štyri pedagogické asistentky a jeden špeciálny pedagóg, ktorým patrí vďaka za ich individuálny a citlivý prístup k žiakom.

Škola hrou alebo inak „letná škola“, vyčarila na tvárach mnohých našich žiakov úsmev vďaka Denise Macošincovej a Božene

Bašovej. Spoznávanie nových miest, získavanie vedomostí netradičným spôsobom a mnoho iného – to bol obsah jedného týždňa v letnej škole.

V minulom roku sa vykonala v našej škole aj nejedna oprava a rekonštrukcia – boli opravené žalúzie v budove školy, vymalovaná a opravená trieda 9. ročníka a školská kuchynka, vymenené okná v suteréne, ako aj zrekonštruovaný suterén (pivnica, otvory na dopĺňanie uhlia). Do tried pribudli nástenné a jazdné tabule, ako i učebné pomôcky. V rámci projektu sa škole podarilo získať notebooky pre učiteľov druhého stupňa a vďaka osobitnej podpore obecného úradu bola zariadená počítačová učebňa s novými počítačmi a interaktívnou tabuľou.

Hlasy žiakov na dva mesiace utíchli, ruch v škole bol však aj cez prázdniny, keďže naši zamestnanci usilovne pripravovali priestory školy pre žiakov. Za čistú, voňavú a peknú školu im aj touto cestou chceme vysloviť naše poďakovanie.

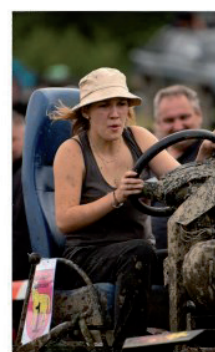
Aj v tomto školskom roku 2023/2024 chceme pokračovať v plnení vízií a plánov s nadšením, elánom a pracovným nasadením, ako to bývalo dobrým zvykom. Veríme, že sa nám podarí s vašou pomocou naplniť nejednen dobrý nápad, vďaka ktorému bude naša škola i naďalej napredovať. Veríme, že spolu môžeme dokázať viac. A preto už teraz za vašu spoluprácu a podporu našej školy ďakujeme.

Daniela Hamarová, riaditeľka ZŠ s MŠ Papradno

Žiaci základnej školy môžu využívať od nového školského roku nové počítače. Z projektu financovaného z Integrovaného regionálneho operačného programu obec získala finančný príspevok na obstaranie vybavenia odbornej učebne ZŠ s MŠ Papradno. Hlavným cieľom projektu je zlepšenie kvality vyučovania detí, ktoré navštevujú a budú navštevovať základnú školu. Vzhľadom na stále sa zvyšujúce nároky na výpočtovú techniku je v súčasnosti nevyhnuté vybaviť počítačovú učebňu novými počítačmi, softvérom a takto skvalitniť a zrýchliť vyučovací proces. Učebňa bola vybavená 20 ks výpočtovej techniky pre žiakov s potrebným príslušenstvom, ako je monitor, klávesnica, myš a softvér. Učiteľ bude tiež mať výpočtovú techniku s príslušenstvom a potrebným softvérom. V rámci odbornej učebne je inštalovaná aj interaktívna tabuľa, ktorá bude slúžiť k výučbe žiakov a ktorá je v dnešnej dobe nevyhnutnou súčasťou vybavenia školských tried. (zb)

Boľceň prilákal tisíce návštevníkov

Prvá septembrová nedeľa sa v Papradne nesie v znamení traktorov. 7. ročník Papradňanského boľceňa bol aj tento rok príležitosťou pozrieť si šoférske zručnosti a skúsenosti majiteľov doma robných traktorov. Slnčné počasie, divácky atraktívna trať, zaujímavý sprievodný program, bohatá tombola prilákali viac ako štyritisíc návštevníkov zo širokého okolia. Do súťaže o najrýchlejšieho jazdca sa zapojilo 26 súťažiacich, z toho 2 ženy (Martina Balušiková a Dominika Garabíková). V kategórii 4x4 bol najrýchlejší najmladší súťažiaci – Samuel Kurnocik. Kategóriu 4x2 ovládol Miroslav Harvánek a kategóriu špeciál Marek Špánik. Putovný boľceň si odniesol Miroslav Harvánek. (zb)

Futbalisti s najbližšími

Od skorého rána v sobotu 1. júla tohto roku bolo v areáli TJ Žiar Papradno rušno. Príprava druhej fázy maľovania šatní, natieranie lavičiek a vešiakov, upratovanie, kladenie trávnych kobercov na ihrisku v priestoroch pred bránkami a hlavne zabezpečenie poseďenia pre rodinných príslušníkov futbalistov a priaznivcov futbalu.

Organizátori s obavami sledovali oblohu, ktorá neveštila nič dobré. Prišli tri-štyri krátke prehánky aj búrka, čo ale vôbec nenarušilo dobrú náladu a pohodu prítomných. Deti úrencia šantili na skákacích hradoch, ktoré prenajala spoločnosť Inter systém EU so sídlom v Hliníku pri Bytči, a pokiaľ boli hrady pokropené dažďom, bez problémov si ich vysušili uterákmi a handrami. Nechýbali neľútostné nohejbalové zápasy, v ktorých synovia nepoznali otcov a kamarát kamaráta. Ako to už na posedeniach tohto druhu býva, bolo postarané o bohaté občerstvenie, ktoré vyšperkovali svojim pekárskym umením Dáška Hromadíková a Zuzka Vachalíková. Dievčence, bolo to mňamkózne, ďakujeme.

Čo dodať na záver? Vydarená akcia, ktorá bola bodkou za úspešnou sezónou našich futbalistov a vreľým poďakovaním rodinám a priateľkám najmä za pochopenie a toleranciu. Bez toho by sa, vážené naše manželky a priateľky, futbal nedal hrať. Preto aj touto cestou prijmite našu vďaku a objatie.

Škoda, že niektorým pracovné povinnosti alebo zranenia nedovolili zúčastniť sa, no myšlienkami boli s nami a my s nimi. **Jaro Ďuriš**

Futbalový turnaj chatárov v Medvedzém.

Bašteľ strelcom sezóny

Andrej Bašteľ (na snímke v strede), odchovanec TJ Žiar Papradno a futbalista 3. ligy mladšieho dorastu MŠK Považská Bystrica, sa stal so 43 gólmi suverénne najlepším strelcom za uplynulú sezónu. V staršej kategórii pridal ešte ďalších 6 gólov.

Olympiáda seniorov 2023

V obci Plevník-Drienové sa aj tento rok konala Olympiáda seniorov. Na 9. ročníku si zmeralo svoje sily 132 seniorov predovšetkým z okresu Považská Bystrica. Disciplíny ako beh na 50/100 metrov, lukostreľba, hod na cieľ, streľba zo vzduchovky preverili zdatnosť a zručnosť všetkých súťažiacich. No napriek tomu nebolo cítiť na ihrisku súperenie, ale skôr priateľstvo, družnosť a vzájomné povzbudzovanie. A jeden pohár si odniesli aj súťažiaci z Papradna – Emília Šamajová, ktorá získala tretie miesto v hode do basketbalového koša.

Tabuľka 7. ligy muží

1.Podmanín	8	7	1	0	35:3	22
2.N. Dubnica	8	7	1	0	23:8	22
3.Papradno	8	6	1	1	17:7	19
4.Šebešťanová	8	5	0	3	20:17	15
5.Sverepec	8	4	1	3	13:12	13
6.Trstie	8	3	2	3	16:18	11
7.Tuchyňa	8	3	1	4	13:13	10
8.D.Kočkovce	8	3	0	5	10:20	9
9.Dulov	8	3	0	5	17:28	9
10.Kolačín	8	2	1	5	12:17	7
11.Streženice	8	2	1	5	11:20	7
12.Pražnov	8	2	1	5	17:21	7
13.Visolaje	8	2	1	5	14:21	7
14.Dohňany	8	1	1	6	9:22	4

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č. 315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing.Věra Lališová, e-mail: v.lalisova@gmail.com, Ing. Anna Pozníková, Mgr. Denisa Macošíncová, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petriková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povoľené Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Redakcia nezodpovedá za obsah článkov uverejnených v novinách.** Zodpovedný je autor príspevku. **Cena výtlačku:** bezplatne.